

Bruxelles, 3.2.2020.
COM(2020) 35 final

Preporuka za

ODLUKU VIJEĆA

**o odobravanju otvaranja pregovora o novom partnerstvu s Ujedinjenom Kraljevinom
Velike Britanije i Sjeverne Irske**

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

Ovom preporukom Europska komisija poziva Vijeće Europske unije da odobri otvaranje pregovora o novom partnerstvu s Ujedinjenom Kraljevinom Velike Britanije i Sjeverne Irske, da imenuje Komisiju pregovaračem Unije i uputi smjernice pregovaraču te da odredi poseban odbor u savjetovanju s kojim se pregovori moraju voditi.

2. KONTEKST

Ujedinjena Kraljevina povukla se 1. veljače 2020. iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju (Euratom).

Pojedinosti o povlačenju utvrđene su u Sporazumu o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju („Sporazum o povlačenju”)¹.

Sporazum o povlačenju stupio je na snagu 1. veljače 2020. i njime se predviđa prijelazno razdoblje tijekom kojeg se pravo Unije primjenjuje na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini u skladu s tim sporazumom. To razdoblje završit će 31. prosinca 2020. osim ako Zajednički odbor osnovan na temelju Sporazuma o povlačenju donese prije 1. srpnja 2020. jedinstvenu odluku o produljenju prijelaznog razdoblja za najviše jednu ili dvije godine.

U smjernicama od 23. ožujka 2018. Europsko vijeće ponovno je iskazalo odlučnost Unije da ubuduće bude u što bližem partnerstvu s Ujedinjenom Kraljevinom. U skladu s tim smjernicama takvo bi partnerstvo trebalo uključivati trgovinsku i gospodarsku suradnju i druga područja, posebno borbu protiv terorizma i međunarodnog kriminala te sigurnost, obranu i vanjsku politiku. Europsko vijeće donijelo je te smjernice u cilju općeg dogovora o okviru za budući odnos koji je trebalo razraditi u Političkoj izjavi priloženoj Sporazumu o povlačenju i na koju se njemu upućuje.

Političkom izjavom koja je priložena Sporazumu o povlačenju uspostavlja se okvir za budući odnos Europske unije i Ujedinjene Kraljevine („Politička izjava”)². Njome se utvrđuju parametri „ambicioznog, širokog, dubokog i fleksibilnog partnerstva u trgovinskoj i gospodarskoj suradnji, u čijem je središtu sveobuhvatan i uravnotežen sporazum o slobodnoj trgovini, te u izvršavanju zakonodavstva i kaznenom pravosuđu, vanjskoj politici, sigurnosti i obrani te širim područjima suradnje.”

U članku 184. Sporazuma o povlačenju stoji: Unija i Ujedinjena Kraljevina ulažu sve moguće napore, u dobroj vjeri i u cijelosti poštujući svoje pravne poretke, da bi poduzele korake potrebne za promptne pregovore o sporazumima kojima će biti uređen njihov budući odnos iz političke izjave od 17. listopada 2019. i za provedbu odgovarajućih postupaka ratifikacije ili sklapanja tih sporazuma, kako bi zajamčile da se ti sporazumi u najvećoj mjeri počnu primjenjivati od isteka prijelaznog razdoblja.

Europsko vijeće ponovno je u svojim zaključcima od 13. prosinca 2019. potvrdilo da želi uspostaviti što bliži budući odnos s Ujedinjenom Kraljevinom u skladu s Političkom izjavom i poštujući prethodno dogovorene smjernice Europskog vijeća i izjave, posebno izjave od 25.

¹ SL L 29, 31.1.2020., str. 7.

² SL C 34, 31.1.2020., str. 1.

studenoga 2018. Europsko vijeće posebno je naglasilo da će se budući odnos s Ujedinjenom Kraljevinom morati temeljiti na ravnoteži prava i obveza te da se moraju osigurati ravnopravni uvjeti. Europsko vijeće pozvalo je Komisiju da Vijeću podnese „nacrt sveobuhvatnog mandata za budući odnos s Ujedinjenom Kraljevinom neposredno nakon njezina povlačenja”.

3. NOVO PARTNERSTVO

Ambiciozno i sveobuhvatno novo partnerstvo predviđeno u ovoj preporuci odražava zaključke i smjernice Europskog vijeća te se nadovezuje na Političku izjavu.

Predviđeno partnerstvo jedinstveni je paket koji sadržava tri glavne sastavnice:

- opće aranžmane (uključujući odredbe o osnovnim vrijednostima i načelima te o upravljanju);
- gospodarske aranžmane (uključujući odredbe o trgovini i jamstvima za ravnopravne uvjete) i
- sigurnosne aranžmane (uključujući odredbe o policijskoj i pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima te o vanjskoj politici, sigurnosti i obrani).

Predviđeno partnerstvo temelji se na spoznaji da međunarodni poredak utemeljen na pravilima, zaštita ljudskih prava i vladavina prava, visoki standardi zaštite prava radnika i potrošača te zaštita okoliša, borba protiv klimatskih promjena te slobodna i pravedna trgovina donose veće blagostanje i veću sigurnost.

Područje primjene partnerstva predviđeno u ovoj Preporuci sveobuhvatno je i u skladu sa zaključcima Europskog vijeća od 13. prosinca 2019. Uključuje sva područja interesa navedena u Političkoj izjavi: trgovinsku i gospodarsku suradnju, policijsku i pravosudnu suradnju u kaznenim stvarima, vanjsku politiku, sigurnost i obranu, sudjelovanje u programima Unije i tematska područja suradnje. Komisija je spremna postići što više tijekom prijelaznog razdoblja i pregovore o svim preostalim pitanjima nastaviti po završetku prijelaznog razdoblja.

Predviđeno partnerstvo poštuje autonomiju Unije u donošenju odluka i njezin pravni poredak, cjelovitost njezina jedinstvenog tržišta i carinsku uniju te neraskidivu povezanost četiriju sloboda. Partnerstvo bi trebalo osigurati zaštitu financijskih interesa Unije i odražavati status Ujedinjene Kraljevine kao treće zemlje izvan schengenskog područja koja ne može imati ista prava i uživati iste prednosti kao država članica. Predviđeno partnerstvo trebalo bi se temeljiti na cjelokupnom okviru upravljanja koji obuhvaća sva područja suradnje.

Kada je riječ o teritorijalnom području primjene predviđenog partnerstva, podsjeća se da je u izjave za zapisnik sa sastanka Europskog vijeća od 25. studenoga 2018. uključena sljedeća izjava Europskog vijeća i Komisije: „Nakon što Ujedinjena Kraljevina napusti Uniju, Gibraltar više neće biti obuhvaćen teritorijalnim područjem primjene sporazuma koje će sklopiti Unija i Ujedinjena Kraljevina. Međutim, time se ne isključuje mogućnost sklapanja zasebnih sporazuma između Unije i Ujedinjene Kraljevine u pogledu Gibraltara. Ne dovodeći u pitanje nadležnosti Unije te uz potpuno poštovanje teritorijalne cjelovitosti njezinih država članica, kako je zajamčeno člankom 4. stavkom 2. Ugovora o Europskoj uniji, u tim zasebnim ugovorima zahtijevat će se prethodna suglasnost Kraljevine Španjolske”.

4. PREGOVORI

Komisija će voditi pregovore u skladu s pregovaračkim smjernicama utvrđenim u Prilogu Odluke i u savjetovanju s posebnim odborom koji imenuje Vijeće.

Komisija će voditi pregovore u stalnoj koordinaciji s Vijećem i njegovim pripremnim tijelima, s kojima će se pravodobno savjetovati i izvještavati ih te će pravodobno dostavljati sve potrebne informacije i dokumente o pregovorima.

Komisija će pravodobno i u potpunosti izvještavati Europski parlament o pregovorima.

Komisija će pregovore o zajedničkoj vanjskoj i sigurnosnoj politici voditi u suradnji i u dogovoru s Visokim predstavnikom Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku.

5. PRAVNA OSNOVA

Postupovna pravna osnova za odluku o odobravanju otvaranja pregovora i upućivanju smjernica pregovaraču jest članak 218. stavci 3. i 4. UFEU-a. U ovoj fazi, zbog opsežnog područja primjene predviđenog partnerstva te ambicioznog i dugotrajnog odnosa koji se njime želi uspostaviti, odgovarajuća materijalnopravna osnova za odluku o odobravanju otvaranja pregovora i upućivanju smjernica pregovaraču jest članak 217. UFEU-a. Osim toga, pravna osnova odluke trebala bi uključivati članak 101. EZAE-a u mjeri u kojoj Prilog Odluci sadržava pregovaračke smjernice o pitanjima obuhvaćenim Ugovorom o Euratomu. Stoga bi pravna osnova preporučene Odluke trebala biti članak 218. stavci 3. i 4. UFEU-a i članak 101. EZAE-a. Materijalnopravna osnova za potpisivanje i sklapanje novog partnerstva može se utvrditi samo na kraju pregovora.

Preporuka za

ODLUKU VIJEĆA

o odobravanju otvaranja pregovora o novom partnerstvu s Ujedinjenom Kraljevinom Velike Britanije i Sjeverne Irske

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 217. u vezi s člankom 218. stavcima 3. i 4.,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, a posebno njegov članak 101.,

uzimajući u obzir preporuku Europske komisije,

budući da:

- (1) Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske („Ujedinjena Kraljevina”) povukla se 1. veljače 2020. iz Europske unije.
- (2) Pojediniosti o povlačenju utvrđeni su u Sporazumu o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju („Sporazum o povlačenju”), koji je dogovoren i sklopljen u skladu s člankom 50. Ugovora o Europskoj uniji³.
- (3) Sporazum o povlačenju stupio je na snagu 1. veljače 2020. i njime se predviđa prijelazno razdoblje tijekom kojeg se pravo Unije primjenjuje na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini u skladu s tim sporazumom. To razdoblje završit će 31. prosinca 2020. osim ako Zajednički odbor osnovan na temelju Sporazuma o povlačenju donese prije 1. srpnja 2020. jedinstvenu odluku o produljenju prijelaznog razdoblja za najviše jednu ili dvije godine.
- (4) U smjernicama od 23. ožujka 2018. Europsko vijeće ponovno je iskazalo odlučnost Unije da ubuduće bude u što bližem partnerstvu s Ujedinjenom Kraljevinom. U skladu s tim smjernicama, takvo bi partnerstvo trebalo uključivati trgovinsku i gospodarsku suradnju i druga područja, posebno borbu protiv terorizma i međunarodnog kriminala te sigurnost, obranu i vanjsku politiku. Europsko vijeće donijelo je te smjernice u cilju općeg dogovora o okviru za budući odnos koji je trebalo razraditi u Političkoj izjavi priloženoj Sporazumu o povlačenju i na koju se njemu upućuje.
- (5) Političkom izjavom koja je priložena Sporazumu o povlačenju uspostavlja se okvir za budući odnos Europske unije i Ujedinjene Kraljevine („Politička izjava”)⁴. U njoj se utvrđuju parametri ambicioznog, širokog, dubokog i fleksibilnog partnerstva o trgovinskoj i gospodarskoj suradnji, u čijem je središtu sveobuhvatan i uravnotežen

³ SL L 29, 31.1.2020., str. 7.

⁴ SL C 34, 31.1.2020., str. 1.

sporazum o slobodnoj trgovini, te o izvršavanju zakonodavstva i kaznenom pravosuđu, vanjskoj politici, sigurnosti i obrani te širim područjima suradnje.

- (6) U članku 184. Sporazuma o povlačenju stoji da Unija i Ujedinjena Kraljevina ulažu sve moguće napore, u dobroj vjeri i u cijelosti poštujući svoje pravne poretke, da bi poduzele korake potrebne za promptne pregovore o sporazumima kojima će biti uređen njihov budući odnos iz političke izjave od 17. listopada 2019. i za provedbu odgovarajućih postupaka ratifikacije ili sklapanja tih sporazuma, kako bi zajamčile da se ti sporazumi u najvećoj mjeri počnu primjenjivati od isteka prijelaznog razdoblja.
- (7) Europsko vijeće ponovno je u svojim zaključcima od 13. prosinca 2019. potvrdilo da želi uspostaviti što bliži budući odnos s Ujedinjenom Kraljevinom u skladu s Političkom izjavom i poštujući prethodno dogovorene smjernice Europskog vijeća i izjave, posebno izjave od 25. studenoga 2018. Europsko vijeće posebno je naglasilo da će se budući odnos s Ujedinjenom Kraljevinom morati temeljiti na ravnoteži prava i obveza te da se moraju osigurati ravnopravni uvjeti. Europsko vijeće pozvalo je Komisiju da Vijeću podnese „nacrt sveobuhvatnog mandata za budući odnos s Ujedinjenom Kraljevinom neposredno nakon njezina povlačenja”. Europsko vijeće izjavilo je da će pomno pratiti pregovore i prema potrebi pružati daljnje opće političke smjernice.
- (8) Stoga bi trebalo otvoriti pregovore u cilju uspostave novog partnerstva s Ujedinjenom Kraljevinom Velike Britanije i Sjeverne Irske. Komisiju bi trebalo imenovati pregovaračem Unije. Komisija bi pregovore o zajedničkoj vanjskoj i sigurnosnoj politici trebala voditi u dogovoru s Visokim predstavnikom Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku.

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Komisiju se ovlašćuje za otvaranje pregovora o novom partnerstvu s Ujedinjenom Kraljevinom Velike Britanije i Sjeverne Irske.

Članak 2.

Komisija se imenuje pregovaračem Unije.

Članak 3.

Komisija vodi pregovore u savjetovanju s [naziv posebnog odbora] i na temelju smjernica iz Priloga.

Članak 4.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*